

DNA Miasta | Łódź

Projekt na rzecz społecznego
i oddolnego budowania kultury miasta

Podsumowanie działań warsztatów DNA Miasta w Łodzi w 2011 r.

Warsztaty „DNA Miasta” w Łodzi zostały zorganizowane przez Res Publikę Nową w ramach łódzkiego Regionalnego Kongresu Kultury. Uczestniczyli w nich przede wszystkim twórcy i odbiorcy wydarzeń kulturalnych oraz reprezentanci urzędu miasta. Wydarzenie odbyło się 28.10.2011 r.

WSPARCIE

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

Realizacja projektu
jest możliwa dzięki wsparciu
Fundacji im. Stefana Batorego

ORGANIZATOR

kwartalnik
respublica
NOWA

Fundacja Res Publica
im. H. Krzeczковского
ul. Gałczyńskiego 5
00-362 Warszawa
tel. 22 826 05 66

KONTAKT

Artur Celiński – szef zespołu DNA
Miasta / tel. 668 172 566
artur.celinski@res.publica.pl

Maria Karpińska – koordynatorka
projektu / tel. 609 447 523
maria.karpinska@res.publica.pl

dnamiasta@res.publica.pl

www.dnamiasta.pl

WSTĘP

Projekt DNA Miasta w Łodzi przechodzi do kolejnego etapu. Za nami jest cykl spotkań z najbardziej aktywnymi twórcami i uczestnikami życia kulturalnego w Łodzi oraz rozmowy z władzami miasta o potrzebie stworzenia nowej polityki kulturalnej. Program DNA Miasta towarzyszył również łódzkiemu Regionalnemu Kongresowi Kultury (27-29.10.2011), podczas którego odbyły się warsztaty poświęcone diagnozie najważniejszych problemów i propozycjom ich rozwiązywania – zarówno poprzez nową strategię rozwoju kultury w mieście, jak i bieżącą współpracę środowisk twórczych z przedstawicielami miasta.

W ciągu najbliższych tygodni program DNA Miasta skoncentruje się na pracy w ramach tzw. „grup roboczych” złożonych z przedstawicieli Wydziału Kultury Urzędu Miasta Łodzi, miejskich instytucji kultury, łódzkich organizacji pozarządowych i niezależnych twórców i animatorów kultury. Ich celem będzie opracowanie zgłoszonych do tej pory problemów i przełożenie oczekiwanego ich rozwiązania na język nowej strategii kultury. Planujemy uruchomienie trzech grup liczących po 10-15 osób. Dwie z nich będą zajmowały się stricte pracą nad strategią. Zadaniem trzeciej grupy będzie praca nad zagadnieniami, które są na tyle szczegółowe, że nie powinny znaleźć się w dokumencie strategicznym, ale wymagają szybkiej reakcji i realizacji w perspektywie najbliższego roku.

Działania projektu DNA Miasta wpisują się w oczekiwania pracowników Wydziału Kultury Urzędu Miasta w Łodzi, którym zależy, aby efekty Regionalnego Kongresu Kultury były jak najszybciej wprowadzane w życie. Propozycja ze strony Wydziału opiera się na działaniach prowadzonych dwutorowo – z jednej strony przewiduje stworzenie czteroletniego programu rozwoju kultury, w którym szczegółowo określone zostaną kierunki działań, projekty do wdrożenia oraz budżet potrzebny na ich realizację. Z drugiej strony Wydział zauważa także potrzebę prac nad długoterminowym programem rozwoju.

Na zlecenie Wydziału Kultury zidentyfikowano cele miejskiej polityki kulturalnej i zdiagnozowano najważniejsze stojące przed nią wyzwania. Zostały one zaprezentowane na Regionalnym Kongresie Kultury i funkcjonują jako propozycja robocza przeznaczona do dalszych prac. Ich treść znajduje się w dalszej części niniejszego podsumowania.

PODSUMOWANIE WARSZTATÓW DNA MIASTA z 28.10.2011 r.

Warsztaty „DNA Miasta” w Łodzi zostały zorganizowane przez Res Publikę Nową w ramach łódzkiego Regionalnego Kongresu Kultury. Uczestniczyli w nich przede wszystkim twórcy i odbiorcy wydarzeń kulturalnych oraz reprezentanci urzędu miasta. Wydarzenie odbyło się 28.10.2011 r.

Celem warsztatów było przede wszystkim przedyskutowanie zdiagnozowanych problemów, które napotyka łódzka kultura, jak i próba wypracowania konkretnych rozwiązań w tym zakresie. Program warsztatów składał się z trzech części. Podczas dwóch pierwszych uczestnicy pracowali w małych, liczących do 20 osób, moderowanych grupach roboczych, w których dyskutowano nad głównymi problemami polityki kulturalnej oraz starano się zaproponować konkretne rozwiązania. Na kończącej spotkanie wspólnej dyskusji wybrani liderzy zaprezentowali efekty pracy swoich grup, czyli to, co udało im się w trakcie warsztatów wypracować. Prowadzone rozmowy oscylowały wokół zagadnień zasugerowanych przez partnerów projektu DNA Miasta w Łodzi na poprzedzających warsztaty spotkaniach. Są to: finanse w kulturze, współpraca w sektorze kultury oraz współpraca sektora z miastem, regionem. Ponadto, dużo miejsca poświęcono na omówienie budowania kapitału społecznego i edukacji kulturalnej.

Najważniejsze kwestie poruszane podczas warsztatów:

1. Współpraca pomiędzy instytucjami miejskimi i wojewódzkimi, organizacjami pozarządowymi i niezależnymi twórcami i animatorami kultury.
2. Zbyt duża dysproporcja w finansowaniu instytucji publicznych i inicjatyw pozarządowych/niezależnych.
3. Wsparcie miasta w pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy zewnętrznych i sponsorów.
4. Zbyt mała oferta lokali przeznaczonych na działalność kulturalną i wynajmowanych organizacjom na preferencyjnych warunkach.

5. Utworzenie punktu konsultacyjnego, który pomógłby w uzupełnieniu wniosków czy też w znalezieniu dotacji.
6. Niespójny system rozliczania dotacji – nie tylko wśród różnych instytucji, ale także wśród poszczególnych komórek urzędu miasta.
7. Nadmierne skomplikowanie procedur związanych z organizacją wydarzeń, szczególnie w przestrzeni publicznej.
8. Zrównoważenia imprez masowych i codziennych, jak również przesunięcie większych środków na działania ciągłe i lokalne.
9. Konieczność wsparcia i promocji lokalnych artystów.
10. Brak współpracy, zarówno z urzędem miasta, jak i między samymi organizacjami.
11. Kwestia uczestnictwa w kulturze i edukacji kulturalnej.
12. Pozyskiwanie informacji o wydarzeniach niebiletowanych oraz dostosowanie akcji promocyjnych do adresatów.
13. Organizacja funkcjonowania domów kultury i bibliotek.

KONKURSY

Jednym z pierwszych wątków poruszonych podczas warsztatów była kwestia konkursów przeznaczonych tylko dla konkretnych instytucji/organizacji. Wskazywano, że istnieje zbyt mało grantów dla instytucji pozarządowych/niezależnych, a także o ogromnej dysproporcji w przeznaczaniu środków pomiędzy instytucjami kulturalnymi. W 2011 r. na konkursy skierowane bezpośrednio do organizacji pozarządowych przeznaczone było 700 tys. zł (dział „Dofinansowanie inicjatyw kulturalnych stowarzyszeń i fundacji”), podczas gdy cały budżet na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (tylko wydatki bieżące) wyniósł 81 369 700 zł. Do tego trzeba oczywiście dodać kwoty pozostające w dyspozycji Biura Promocji, Turystyki i Współpracy z Zagranicą, które były przeznaczane na projekty na pograniczu kultury i promocji realizowane przez organizacje pozarządowe. Do dyspozycji Wydziału Kultury w 2011 r. pozostawało 74 333 600 mln złotych (z przeznaczeniem na wydatki bieżące).

Dotacje Wydziału Kultury w dziedzinie „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w 2011 r.

Przeznaczenie dotacji	Suma
Teatry	22.920.500
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	11.032.100
Galerie i biura wystaw artystycznych	1.687.000
Pozostałe instytucje kultury	4.500.100
Biblioteki	15.349.300
Muzea	14.106.600
Pozostała działalność	4.738.000

Jako problematyczne wymieniano również skomplikowane regulaminy konkursowe.

Postulowano również utworzenie punktu konsultacyjnego, który pomógłby w uzupełnieniu wniosków czy też w znalezieniu dotacji. Uczestnicy zgodzili się, że brakuje wyspecjalizowanej komórki wewnątrz urzędu miasta, która by zbiorczo informowała o programach dofinansowujących. Jako możliwe rozwiązania dla tego problemu zasugerowano stworzenie dodatkowego stanowiska pracy wewnątrz Biura Kultury. Uczestnicy oczekiwali od takiej osoby znajomości różnych źródeł finansowania oraz pomocy przy składaniu wniosków o dotacje. Wysłano też wniosek o wymianę doświadczeń wśród reprezentantów sektora kulturalnego. Jeden z uczestników podkreślił, że nie tylko wzajemna pomoc, ale i wspólne interwencje, np. w przypadku niejasnego formularza aplikacyjnego, dają większe szanse na zdobycie dofinansowania. W tym momencie padł pomysł stworzenia swego rodzaju platformy wymiany informacji między organizacjami - strony internetowej, która stanowiłaby zarówno bazę konkursów, jaki i forum ułatwiające komunikację wewnątrz sektora. Uczestnicy oczekiwali by promocji takiego portalu przez urząd miasta.

Jeden z uczestników dodał, że znaczącym utrudnieniem jest również niespójny system rozliczania dotacji – nie tylko wśród różnych instytucji, ale także wśród poszczególnych komórek urzędu miasta. W tym momencie poruszona została też kwestia skomplikowanych procedur związanych z organizacją wydarzeń, szczególnie w przestrzeni publicznej.

FINANSOWANIE KULTURY

Uwagi, które pojawiły się podczas warsztatów dotyczyły nie tylko propozycji zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie inicjatyw kulturalnych stowarzyszeń i fundacji, ale również zmiany niekorzystnych proporcji w rozdziale środków finansowych pozostających w dyspozycji Wydziału Kultury.

Ponadto uczestnicy mówili między innymi o trudnościach w długofalowym planowaniu swoich działań – m.in. z braku możliwości ubiegania się o środki na projekty wieloletnie, które wynikają między innymi z niemożności zagwarantowania środków na projekty wieloletnie z powodu braku pewności co do płynności przepływu środków.

Uczestnicy zgłaszali również swoje wątpliwości dotyczące współpracy władz miasta i władz województwa. Dotyczyły one możliwości zakwalifikowania zgłaszanych przez siebie projektów – które z nich należą do projektów stricte miejskich, a na które z nich można także ubiegać się o dofinansowanie ze środków wojewódzkich.

Kolejnym omawianym problemem był wkład własny. Wskazywano na potrzebę omówienia proporcji między wkładem własnym a dotacjami. Pojawił się też pomysł, aby wkład własny nie musiał być jedynie wkładem finansowym, ale na również opierał się na wkładzie rzeczowym – miejscu (biuro, przestrzeń wystawiennicza, miejsce dyskusji), zasobach sprzętowych, pracy wolontariuszy oraz innych niefinansowych środkach, którymi dysponuje wnioskodawca.

Uczestnicy zgodzili się, że niewielka liczba konkursów i trudności finansowe z tym związane są niewątpliwie efektem małego budżetu miasta. Mając na uwadze, że w najbliższej przyszłości brakuje perspektyw na istotne zwiększenie środków przeznaczonych na kulturę uczestnicy zwrócili uwagę na konieczność wzmocnienia działań mających na celu pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych lub sponsorów prywatnych. Pojawiły się

propozycje skierowane do Wydziału Kultury, których celem miałyby być wsparcie organizacji i instytucji w zachęcaniu prywatnych sponsorów do przekazywania pieniędzy na działania kulturalne. Miasto mogłoby pomóc w wypracowaniu modelu współpracy pomiędzy reprezentantami sektora kulturalnego a lokalnymi przedsiębiorcami. Wśród sugestii znalazły się m.in. zwracanie przez miasto uwagi potencjalnych sponsorów na działania, które jego zdaniem warto dofinansować oraz organizacja konkursu dla lokalnych przedsiębiorców na „firmę przyjazną kulturze” i przekazywanie miejskich przestrzeni reklamowych w zamian za zaangażowanie przedsiębiorców.

W odpowiedzi na uwagi dotyczące wsparcia przy ubieganiu się o środki z funduszy zewnętrznych przedstawiciele Wydziału Kultury wskazywali na możliwość uzyskania promesy finansowej jako element ułatwiający tego typu działania.

Wśród uczestników pojawił się również głos dotyczący niewystarczającej możliwości uzyskania pomocy finansowej/stypendiów dla sektora kultury oraz zbyt małej oferty lokali do wykorzystania przez instytucje kulturalne na preferencyjnych warunkach. Lokale oferowane przez miasto znajdują się w nieatrakcyjnych miejscach, które trudno znaleźć. Dobrze by było gdyby rozszerzono bazę lokalową o obiekty znajdujące się na ul. Piotrkowskiej lub w jej pobliżu.

Dużo czasu poświęcono na dyskusję nad nierównością szans na dofinansowanie. Wskazywano, że organizacje podejmujące działania oddolne, często alternatywne działające na rzecz „zmiany”, mają mniejsze szanse na dofinansowanie ze strony przedsiębiorców i funduszy zewnętrznych. Wydarzeniom pop-kulturowym łatwiej wpasować się w politykę sponsora i zdobyć fundusze. Był to przyczynek do zastanowienia się nad tym, które imprezy można uznać za kulturalne, a które nie. Pojawiły się także pytania dotyczące tego, kto i jak o tej klasyfikacji powinien decydować. Ponadto, niektóre imprezy trudno zakwalifikować, ponieważ łączą wiele sztuk, dlatego nieprzemysłana klasyfikacja może być krzywdząca. Postulowano zatem, aby powstała swego rodzaju rada programowa, która decydowałaby, jakie projekty dofinansowywać. Selekcji i wyboru powinni dokonywać urzędnicy, eksperci nie związani z projektami oraz przedstawiciele organizacji

Przypomniano też o konieczności wsparcia i promocji lokalnych artystów, o których często się zapomina i nie finansuje.

WSPÓŁPRACA

Podczas warsztatów mówiono o braku współpracy, zarówno z urzędem miasta, jak i między samymi organizacjami. System promuje konkurencyjność, a nie współpracę - wskazywali uczestnicy. Powodem konfliktów i podziału wśród organizacji jest konieczność ubiegania się o te same pieniądze.

Jednym z ostatnich zasugerowanych problemów była zbyt mała współpraca z uczelniami artystycznymi. Uczestnicy wspólnie wskazali na brak konkursów miejskich dla studentów tych uczelni oraz na potrzebę udostępnienia przestrzeni publicznej na ich działania. Padła propozycja, aby problem ten rozwiązać za pomocą organizowania przez urząd miasta praktyk oraz konkursów dla studentów uczelni artystycznych. Innym pomysłem było ustanowienie nagrody za wybitne osiągnięcia oraz publiczne prezentowanie prac dyplomowych jako sposób włączania działań studentów w życie miasta. Kolejną sugestią było przekazanie w ręce studentów miejsca do prezentowania swoich prac w przestrzeni miejskiej. W ocenie uczestników zwiększyłoby to atrakcyjność przestrzeni publicznej, a jednocześnie umożliwiałoby studentom promocję swoich dokonań.

Dyskutowano o dużych jednorazowych wydarzeniach w porównaniu z małymi bieżącymi działaniami, zastanawiając się nad rolą i skalą ważności obu z nich. Niewątpliwie udzielanie wsparcia projektom dużym, sztandarowym jest niezmiernie istotnym elementem promocji miasta w skali ogólnokrajowej. Jednocześnie jednak nie należy zapominać o drobnych inicjatywach. Często te małe działania są niedowartościowane lub rezygnuje się ze wspierania ich na rzecz dużego, jednorazowego wydarzenia. Uczestnicy widzą konieczność zrównoważenia imprez masowych i codziennych, jak również postulują przesunięcie środków na działania ciągłe i lokalne.

UCZESTNICTWO

Bardzo szeroko omówiona została kwestia uczestnictwa w kulturze i edukacji kulturalnej. Stwierdzono przede wszystkim, że polityka kulturalna jest elementem polityki społecznej i powinna być traktowana jako filar rozwoju społecznego. Należy kierować ją do konkretnych adresatów i w ten sposób wzmacniać potencjał całej społeczności, zwiększać kompetencje kulturowe. Zdaniem uczestników warsztatów, konieczna jest rewitalizacja społeczna, a więc

podjęcie działań skierowanych do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (ponieważ mają one trudności w dostępie do kultury). Niezbędna jest w tym względzie współpraca z opieką społeczną. W wyniku dyskusji na ten temat został sformułowany postulat polityki równościowej, niewykluczającej odbiorców kultury. Mówiono tu przede wszystkim o odpłatnych imprezach, których koszty mogą dla niektórych stanowić barierę i w związku z tym proponowano wprowadzenie zniżek, czy swego rodzaju bonów na kulturę. Ponadto postulowano zwiększanie dostępności kultury, na przykład poprzez dłuższe godziny otwarcia instytucji czy ułatwienia architektoniczne.

Niezwykle ważnym postulatem jest włączanie nowych osób do kultury. Organizacje, które pozyskują nowych odbiorców, powinny być za to premiuwane, otrzymywać dodatkowe punkty w miejskich konkursach. Podkreślano również większą potrzebę organizacji projektów, które wymagają zaangażowania ze strony publiczności.

Dużym problemem wskazanym przez uczestników jest pozyskiwanie informacji o wydarzeniach niebiletowanych oraz dostosowanie akcji promocyjnych do adresatów. Grupą szczególnie narażoną na wykluczenie w dostępie do informacji są osoby starsze. Z tego powodu pojawił się pomysł stworzenia biuletynu imprez bezpłatnych, który byłby rozdawany w miejscach dostępnych dla seniorów (np. skrzynki pocztowe, kościół, lekarz, poczta). W biuletynie znajdowałyby się zapowiedzi bezpłatnych imprez odbywających się w mieście oraz informacje o wolontariacie, tak aby zainteresowani mogli uczestniczyć w kulturze w aktywny sposób

Dużo uwagi poświęcono domom kultury i bibliotekom, gdyż jak zauważono, stanowią one bardzo ważną część kultury, która wzmacnia partycypację. Placówki te, poprzez swoje lokalne/osiedlowe/dzielnicowe umiejscowienie, są najbardziej dostępnymi ośrodkami kultury dla okolicznych mieszkańców, ponieważ znajdują się najbliżej ich miejsc zamieszkania. W związku z tym postulowano, aby ich ze sobą nie łączyć mimo, iż nowa ustawa na to pozwala. W tych instytucjach powinny znajdować się środki na kontynuowanie inwestycji i dostosowywanie ich do pełnienia roli lokalnych centrów kultury. W statut tych instytucji należy wpisać możliwość współpracy z kulturą oddolną, z organizacjami pozarządowymi, których nie stać na wynajem sali – by nie musiały pobierać pieniędzy w związku z dyscypliną budżetową. Środki powinny być rozdzielane równomiernie, tzn. nie

centralizować ich w obszarze dużych instytucji, ale wspierać istnienie takich osiedlowych punktów, które są najbliższym kontaktem z kulturą. Ważne jest, aby konkursy na stanowiska dyrektorskie, kierownicze były transparentne – postulat ten nie dotyczy tylko dzielnicowych domów kultury.

CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA

Podczas trzeciej, podsumowującej części warsztatów rozpoczęła się dyskusja, w trakcie której wymieniano uwagi i spostrzeżenia, zarówno na temat warsztatów jak i sektora kultury.

Obecni na sali przedstawiciele urzędu miasta zapowiedzieli, że strategia rozwoju kultury będzie tworzona we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Dokument nie będzie wymyślany z góry przez urząd, ale będą trwały rozmowy i konsultacje społeczne, które już teraz wniosły bardzo dużo i wpłynęły znacząco na kształt strategii. Wypracowane w ten sposób rozwiązania już są wdrażane, zaś program rozwoju kultury ma powstać w przyszłym roku. Odnosząc się do uwag uczestników na temat przepływu informacji, przedstawiciele Urzędu Miasta zapowiedzieli, że Urząd będzie się starał, aby docierały one nie tylko w formie podjętych decyzji, ale też projektów. W ten sposób będą mogły być konsultowane a zainteresowani będą mieli przegląd aktualnej sytuacji. Reprezentanci Urzędu Miasta obiecali również przyglądać się wypracowanym postulatom i w miarę możliwości je wdrażać.

Podczas podsumowania mówiono o tym, że warsztaty były bezpieczną przestrzenią, na której uczestnicy mogli wypowiedzieć swoje obawy i zaproponować nowe rozwiązania bez ograniczania się w pomysłach. Sam fakt, iż tyle osób wzięło udział w warsztatach, świadczy o tym, że jest jeszcze wiele do zrobienia, jest nad czym pracować, rozmawiać i spierać się. Ale wnioski z warsztatów ujawniły też, zdaniem części uczestników, pewną słabość środowiska organizacji pozarządowych – wysuwane są zarzuty i życzenia do niewidzialnego wroga, o tym, że coś nie działa lub że coś należałoby zrobić, a tymczasem trzeba zacząć szukać przyczyn niepowodzeń od samych siebie.

W odpowiedzi pojawił się głos, że generalnym wnioskiem może więc być to, iż organizacje za mało wiedzą o sobie i niedostatecznie wymieniają się informacjami. Natomiast zawsze warto artykułować swoje uwagi, żeby pokonać ograniczenia. Wydaje się zatem, że to, co podczas warsztatów zostało wypracowane, to przede wszystkim spotkanie i rozmowa. Jeden z

uczestników warsztatów zauważył, że to dopiero pierwsza faza pracy - otwarcia się, rozpoczęcia rozmów – w związku z tym odczuwalny jest pewien niepokój. Jest to etap, w którym wyrzucane są pierwsze pomysły, często powierzchowne, może nawet naiwne i one w efekcie tworzą chaos. Teraz nastąpi etap porządkowania i uzupełniania luk, podczas którego wysunięte postulaty będą pogłębiane.

PROPOZYCJE DLA NOWEJ STRATEGII MIEJSKIEJ POLITYKI KULTURALNEJ ZGŁOSZONE PRZEZ WYDZIAŁ KULTURY URZĘDU MIASTA W ŁODZI

1. Cele miejskiej polityki kulturalnej

- a. zwiększenie uczestnictwa mieszkańców miasta w kulturze
  - i. edukacja
  - ii. tworzenie klimatu zachęcającego do oddolnej, pozainstytucjonalnej aktywności artystycznej
- b. Wykorzystanie posiadanych zasobów oraz ich wzmacnianie
  - i. lepsze wykorzystanie zasobów instytucji kultury: otwarcie na społeczne otoczenie, profesjonalizacja
  - ii. zatrzymanie w Łodzi twórców oraz przyciągnięcie nowych specjalistów
- c. Wykorzystanie potencjału miasta
  - i. koncentracja na dziedzictwie filmowym, awangardowym i industrialnym jako zasobie symbolicznym (tożsamość i promocja)
  - ii. umocnienie na arenie międzynarodowej flagowych instytucji kultury i podniesienie jakości oferty kulturalnej

2. Wymiar aglomeracyjny kultury

- a. integracja miejskiej i wojewódzkiej polityki kulturalnej ("Łódzka aglomeracja kulturalna")
- b. wspólne inicjatywy finansowania (np. Komisja Wydawnicza, Komisja Filmowa)
- c. uzgodnienie profilu miejskich i wojewódzkich instytucji kultury działających w Łodzi
- d. opracowanie wspólnych wskaźników w zakresie monitorowania kultury
- e. współpraca instytucji, sieć wymiany doświadczeń, wspólne projekty artystyczne i edukacyjne realizowane w regionie

3. Partnerstwo międzysektorowe

- a. Instrukcja dla NGO w sprawie współpracy z instytucjami kultury
- b. Zachęcanie instytucji kultury do współpracy z NGO
- c. Procedury współpracy z podmiotami nieinstytucjonalnymi (indywidualnymi twórcami i niezależnymi animatorami kultury) proponującymi własne projekty
- d. Wypracowanie zasad udostępniania przestrzeni i infrastruktury instytucji kultury dla grup i stowarzyszeń nie posiadających stałej siedziby
- e. Wypracowanie mechanizmu społecznej partycypacji biznesu w ramach sektora kultury

4. Dywersyfikacja finansowania

- a. Jasny podział na subwencje na działalność kulturalną oraz subwencje na inwestycje (w nieruchomości, infrastrukturę) związane z funkcjonowaniem instytucji kultury
- b. Priorytetem muszą być wydatki na projekty artystyczne i edukacyjne, a nie na siedziby i ich modernizację
- c. Subwencje na działalność kulturalną i projekty artystyczne nie mogą być uszczuplane z powodu zwiększenia nakładów na inwestycje infrastrukturalne, potrzebne są także gwarancje ich stopniowego wzrostu

5. Konkursy

- a. Mikrogranty w trybie ciągłym
- b. Konkursy nie tylko na wydarzenia jednorazowe (klasyfikowane czasem jako festiwale), ale także na projekty długoterminowe
- c. Program finansowania projektów twórców indywidualnych (1-2 tys. zł)
- d. Zwiększenie poziomu finansowania w trybie konkursowym
- e. Nowe Programy, m.in.: „Edukacja kulturalna”
- f. Konkursy dla instytucji kultury
- g. Granty na projekty międzynarodowe
- h. Promesy finansowe (MKiDN, UE)

6. Instytucje kultury

- a. Analiza korzyści płynących z funkcjonowania danej instytucji
- b. Konieczność tworzenia własnych strategii przez instytucje kultury (wizja, misja, cele)

- c. zarządzanie projektowe (budżety zadaniowe)
- d. monitoring, ewaluacja jakościowa i ilościowa dostosowanych do profilu działania instytucji
- e. szkolenia dla menadżerów i kadr instytucji kultury
- f. współpraca z innymi instytucjami miejskimi, instytucjami marszałkowskimi, NGO's, indywidualnymi twórcami i animatorami kultury
- g. współpraca ponadregionalna (wspólne projekty, koprodukcje)
- h. parytet edukacyjny - wyodrębniony w ramach miejskich dotacji dla instytucji (nakłady na rozwój kompetencji odbiorców)

7. Wspieranie twórców

- a. Stypendia (twórcy, animatorzy kultury, badacze kultury, krytycy artystyczni)
- b. Granty na mobilność dla łódzkich twórców, kuratorów i menadżerów kultury
- c. Rezydencje artystyczne
- d. Nagrody Miasta i programy służące odkrywaniu i promowaniu młodych twórców

8. Rewitalizacja i kultura

- a. Koordynacja programów rewitalizacyjnych (społecznych i urbanistycznych) z polityką kulturalną miasta
- b. Włączenie miejskich instytucji kultury w projekty rewitalizacyjne
- c. Stworzenie koncepcji przyszłej Dzielnicy Sztuki
- d. Propozycja stworzenia bazy lokali miejskich udostępnianych na preferencyjnych warunkach twórcom i sektorowi przemysłów kreatywnych (pracownie artystyczne, galerie, klubokawiarnie, butiki)
- e. Wspieranie przez władze miasta projektów artystycznych realizowanych w przestrzeni publicznej – w tym działań adresowanych do wspólnot sąsiedzkich zamieszkałych w przestrzeniach zdegradowanych

9. Sprawny Urząd

- a. Powołanie Rady Programowej odpowiedzialnej za stronę merytoryczną polityki kulturalnej miasta
- b. Komisja Dialogu Społecznego przy Wydziale Kultury
- c. Współpraca Wydziału Kultury, Wydziału Edukacji i Biura Promocji
- d. Brak potrzeby tworzenia Biura Festiwalowego

Partnerzy projektu DNA Miasta | Łódź

URZĄD MIASTA ŁODZI

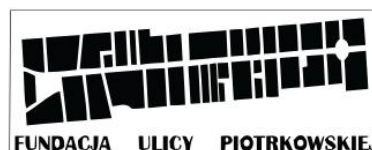
ms
Muzeum Sztuki

LIBERTÉ!
GŁOS WOLNY. WOLNOŚĆ UBEZPIECZAJĄCY

Łódzka
Federacja
Organizacji
Pozarządowych

**krytyka
polityczna**
ŚWIETLICA KP W ŁODZI
UL. PIOTRKOWSKA 101 (LEWA OFICyna, I PIĘTRO)

